

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 42 (304)

22. oktoobril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 1000.—
 poolaastas . . . . . „ 500.—
 veerandaastas . . . . . „ 250.—

Siseministeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas . . . . . Mk. 800.—
 poolaastas . . . . . „ 400.—
 veerandaastas . . . . . „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75% o, tekstis 100% o kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Trükiseaduse § 16. 2) O. Angelus, Siseministeriumi tulevase aasta eelarve. 3) Mõned eelolevatest ametuskuse katsumistest. 4) V. Nemmeri, Artiklist „Käsi- ja püssigranaadid tänavvõitluses“. 5) Politseinik ja seltskondlik tegevus. 6) Konstaabli lanajuhend ei ole otstarbekohane. 7) Spordi alalt. 8) Ametlik osa. 9) Küsimusi ja kostmisi. 10) Kuulutusi.

Trükiseaduse § 16.

Eugen Maddison.

Teatavasti võib politsei trükiseaduses (§ 15) ettenähtud juhtumustel trükitooteid kuni kohtu sellekohase konfiskeerimise otsuseniaresti alla panna või ära korjata, kusjuures süüdistusmaterjal tuleb sama seaduse § 16 põhjal vastavale kohtule 24 tunni jooksul asja otsustamiseks edasi saata.

Kohus otsustab kahe päeva jooksul pärast süüdistusmaterjali kättesaamist

korraldaval istungil, kas arest või trükitoodete ärakorjamine jääb maksma kuni asja sisulise otsustamiseni kohtu poolt.

Tähendatud paragrahvide käsitamisel on minu teada tekkinud arvamine, et süüdistusmaterjali ei esitata politsei poolt otsekohe vastavale rahukogule, vaid prokuratuuri kaudu. Seda arvamist põhjendatakse seega, et kr. kp. s. ei tunne sarnast

Asja ilmusid trükist:

1) **G. Muikmani**
„Saksa vintpüssi kirjeldus“.

II. trükk.

2) **„Politseikooli kõrgema klassi õppekava“.**

II. trükk

Hind à 50 marka. Saadaval „EESTI POLITSEILEHE“ talituses, Toompea lossis.

korda, kus politsei otsekohe ühendusse astuks rahukoguga, ning et politsei ka trükitoodete aresti alla panemise või ärakorjamise juhtumustel tegutseb prokuratuuri kontrollil. Seda arvamist ei või õigeks pidada. Kõigepealt kõneleb sellele arvamisele vastu § 16. tekst, mille järgi süüdistusmaterjal saadetakse vastavale kohtule politseivõimude poolt ning 24 tunni jooksul trükitoodete aresti alla panemise või ärakorjamise momendist arvates, s. t. süüdistusmaterjal võidakse saata kohe või tähendatud tähtaja viimasel momendil. Teiseks — ei tegutse politsei trükitoote aresti alla panemisel või ärakorjamisel mitte kui hariliku juurduse toimetamise organ, vaid tegutseb siin eeskätt, kui valveorgan, kelle ülesandeks on takistada teatavate trükitoodete (§ 15, p. p. 1 ja 2) levitamist; takistusabinõuks on trükitoote aresti alla panemine või selle ärakorjamine.

Teiste sõnadega, politsei tegutseb siin kui endine trükiasjade asutus või trükiasjade inspektor („КОМИТЕТЬ“ või „ИНСПЕКТОРЪ ПО ДѢЛАМЪ ПЕЧАТИ“) ja tegutseb samadel alustel nagu nemadki, s. t. kr. kp. s. (§§ 1213¹⁰ ja selle märkuses, §§ 1213¹¹, 1213¹² j. t.) ettenähtud korras, kuid selle vahega, et politseid on õigustatud panema trükitooteid aresti alla või ära korjama ainult trükiseaduse § 15 ettenähtud juhtumustel — nimelt, kui trükitootes vabariigi valitsuse keelu vastu leiduvad § 14. tähendatud teated (kaitseväge jõududest ja nende liikumisest ja riigikaitse abinõudest kui ka mobilisatsioonist) või kui trükitooted otsekohe kõlblusvastased või kui nad mässule või riigikorra kukutamisele kutsuvad (pp. 1 ja 2), ja on kohustatud aresti alla panemise või ärakorjamise kinnitamise küsimuse kohtulikule harutamisele andma mitte ühel ajal trükitoote aresti alla panemise või ärakorjamisega, vaid 24 tunni jooksul arvates aresti alla panemise või ärakorjamise momendist.

Selle seisukoha põhjenduseks tooksin siin veel mõned väljavõtted vabariigi valitsuse ja riigikogu üldkomisjoni seletuskirjadest trükiseaduse juure ja riigikogu protokollidest. Vabariigi valitsuse seletuskiri kõneleb sellest järgmiselt: „välja minnes seisukohast, et ühiskonna huvid kõrgemal seisavad üksiku isiku erihuvidest, on tarvis leida abinõusid üldise kõlblusest arusaamise järele lubamatute ja ühiskonna huvide vastu si-

hitud nähtuste kõrvaldamiseks. Kindlustades trükivabadust on tarvis näha ette ka nimetatud vabaduse kurjasti tarvitamise juhtumusi. Vastavalt nimetatud kuritarvituste liikidele tuleb seadusandlusel luua rida korraldusi, millede ülesandeks ühelt poolt nende kuritarvituste ennetamine ja teiselt poolt nende eest vastutavuse kindlaksmääramine. Üheks ennetavatest abinõudest tarvitatakse väljamaa seadusandlustes kuriteoliste trükitoodete konfiskeerimist või aresti alla panemist (näit. Saksa 1874. a. peatükk V). Selle abinõu tarvitamine seisab tema kiiruses... Kuid eeldades, et nimetatud politseile võimalus antud, mis mõjuva abinõuna trükisõna peale surveavaldamiseks ära võib kasutada, iseäranis perioodiliste trükitoodete — päevalehtede ja teiste suhtes, mille edu nende kindla ilmumise ja lugejatele kiirest kättesaamisest ära ripub, on seaduseelnõus nimetatud pahe kõrvaldamiseks maksma pandud kord, mille järele politsei poolt trükitoodete aresti alla panemise ja ärakorjamise asjad 24 tunni jooksul kohtuasutustele edasi tulevad anda, kus need 2 päeva jooksul läbi vaadatud peavad saama“ (I riigikogu protokollide lisad, lhk. 1748).

Üldkomisjoni seletuskiri kinnitab: „käesolev seaduseelnõu on esitatud vabariigi valitsuse poolt ja kuna üldine komisjon seaduse põhimõtteid muutnud ei ole, siis ühineb valitsuse üldseletuskirjaga, mis varemalt valitsuse eelnõuga riigikogu liikmetele kätte saadetud“, (ibid. lhk. 1749).

Seda kõike kinnitavad ka riigikogus peetud vaidlused — siseminister K. Einbund seletas: „See süsteem nõuab, et kõige raskematel juhtumustel, kui trükitoode on otsekohe kõlblusvastased või on määratud riigikorra kukutamiseks ja mässule õhutamiseks, et niisugusel korral peab valveorganil võimalus olema kuidagi viisi tegutseda, aga see tema tegutsemine peab käima lühiajalise kohtu kontrolli alla. Seepärast ütleb järgmine paragrahv, et 24 tunni jooksul peab aresti alla võtmise otsus olema kohtute edasi antud ja kohus peab järgmisel korraldaval istungil 2 päeva jooksul otsustama, kas see valveorgani otsus oli õige või mitte, (I riigikogu protokollid, 9. istungjärk, 1923. a., lhk. 1703). Üldkomisjoni aruandja J. Jaakson vastates vastuvaid-

lejatele, tähendas omalt poolt: „arvati, et siin iseärást kodanikkude trükisõna vabaduse rikkumist ei ole karta, sest tagatiseks on see, et politsei 24 tunni jooksul on kohustatud oma sellekohase toimetuse kohtuvõimudele esitama, kuna aga kohtuvõimud juba kahe päeva jooksul kohustatud on asja läbi vaatama“ (ibid. lhk. 1748).

Et trükiseaduse §§ 15 ning 16 ja avalikkude ettekannete seaduse § 10 vahel valitseb täieline analoogia, siis lubaksin siin veel järgmised väljavõtted tuua. Üldkomisjoni aruandja J. Jaakson tähendas: „sellejuures ...peaks politseil õigus olema keelata selle trükitoote ettekandmist ja tagatiseks selle riigikodanikule oleks see, et politsei sunnitud on 24 tunni jooksul süüdistusmaterjali panema ette kohtule, kes siis lõplikult küsimuse otsustama peab“ (ibid. lhk. 1759). Siseminister K. Einbund omalt poolt seletas: „edasi juhiks riigikogu liikmete tähelepanu veel sellele, et see paragrahv on täieline analoogia trükiseaduse § 18-le (§ 16-le. E. M.), mis ka täna võeti vastu

riigikogu poolt ja milles kõneldakse sellest, et trükitoote peale võib aresti panna..., kusjuures see arest läheb aga kontrolli alla 24 tunni jooksul, kusjuures kohus on sunnitud otsustama selle asja kahe päeva jooksul. Samane kord on nähtud ette ka selles ette pandud paragrahvis avalikkude ettekannete seaduse kohta“ (ibid.). Järgelikult on täiesti selge, et trükiseaduse § 16. ettenähtud juhtumisel astub politsei otsekoheesse ühendusse rahukoguga — või teiste sõnadega, politsei talitab trükitoote aresti alla panemisel või ärakorjamisel täiesti iseseisvalt, kusjuures esitab aresti alla panemise või ärakorjamise asjatoimetuse otsekohe rahukogule, kes siis korraldaval istungil prokurõri arvamist kuulates oma otsuse teeb, kas arest või trükitoote ärakorjamine peab maksuma jääma kuni asja sisulise otsustamiseni kohtu poolt. Kuid ühtlasi talitab politsei ka kr. kp. s. § 250. järgi, s. t. teatab sündmusest kohtu-uurijale ja prokurõrile ja süüasjale antakse harilik käik.

Siseministeeriumi tulevase aasta eelarve.

Oskar Angelus.

Riigi eelarves peegeldub selgesti riigi elu ja olukord, vaja teda ainult õieti lugeda ja osata orienteeruda arvude, paragrahvide jne. rägastikus. Meie riik on majanduslikult kehv, kulukate väljaminekute jaoks puudub meil raha, see põhjoo iseloomustab meie eelarveid.

Siseministeerium ei ole majandusministeerium, tulused toob tema riigile otsekoheste sissetulekute näol vähe ja kulused tema eelarves ei leidu, mis tehakse selleks, et riigi ja kodanikkude sissetulekuid võimalikult tõsta. Lõpuks on siseministeerium ka meil nagu mujalgi peamiselt politseiministeerium (arvatud välja vast ehk administratiiv-osakond), see aga iseloomustab isenesest juba siseministeeriumi kulused, mis lähevad ühel või teisel näol üldsuse julgeoleku ja riigi heakorra kaitseks. Kulukaid kavatsusi, uuendusi ja muudatusi ei saa aga siseministeerium ka omal otsekoheisel alal viia läbi, sest selleks puudub riigikassal raha ja tahtes-tahtmata tuleb leppida hädavajaliste uuenduste ja soetuste läbiviimisega pikema aja jooksul, mis ei koorma liig tunduvalt eelarvet.

Siseministeeriumi 1928./29. a. korraliste kulude eelarve on seatud kokku 4.410.361 krooni suuruses, on seega 116.119 krooni (umbes 2¾%) võrra suurem käesoleva aasta eelarvest, ja nimelt: administratiiv-osakonna osas 16.826 krooni (eelarve 141.443 krooni), politsei peavalitsuse osas 27.488 krooni (eelarve 3.129.570 krooni) ja piirivalve valitsuse osas 71.805 krooni (eelarve 1.139.348 krooni) võrra suurem, kusjuures tuleb tähendada, et käesoleva aasta eelarvest kärbiti peale selle vastuvõtmise riigikassas täiendavalt veel 10 milj. marka, s. o. 100.000 krooni eelarve tasakaalustamiseks, ilma et oleks kaalutud, kas ja kus saaks krediiti vähendada, mistõttu siseministeerium on käesoleval aastal asetatud raskesse seisukorda, millest võib üle saada ainult rahanõudmisega lisaelarvete kaudu. Nii et tegelikult on siseministeeriumi korraliste kulude eelarve suurenenud ainult 16.119 krooni võrra. Erakorralised kulud esinevad ainult piirivalve valitsuse osas 97.447 krooni suuruses. Käesoleva aasta eelarves pole nähtud erakorralisi

kulusid üldse ette, arvatud välja väike 400.000 mk. (4000 kr.) summa politsei peavalitsuse eelarves.

Suurimat tõusu näitab tulevase aasta eelarves piirivalve valitsus peaaegselt alljärgnevatel põhjustel. Tõusnud on kõigepealt teenistustasu paragrahvi (§ 1) kulud, vaatamata koosseisu vähendamisele, mis võeti ette selle aasta 1. juulist arvates. Tingitud on see üleajateenijate kolme kuu tasust, mis neile makstakse kolmeaastase vahetpidamatu teenistuse eest vabariigi valitsuse poolt 31. märtsil s. a. vastuvõetud „Piirivalve valitsuse koosseisus ettnähtud ohvitseride, sõjaväe-ametnikkude, üleajateenijate ja eraisikute palgamäärade“ § 4 märkus 3 põhjal. Sarnane eritasu on figureerunud ka varem eelarves, kuid tasusajate arv tõuseb praegu iga aastaga piirivalve isikliku koosseisu alatasa kindlamaks muutmise tagajärjel. Tõusnud on ametnikkude ja teenijate toetuse kulud (§ 3) osalt tegeliku laste arvu kasvamise, osalt aga ka arstiabi kulude suurenemise tagajärjel. Viimast kulu iseloomustab tema alaline tõus pea igalpool, kusjuures aga piirivalve kulud on veel väikesed — umbes 31 krooni aastas inimese pealt, mida tuleb pidada õige mõõdukaks normiks, võrreldes mitme teise asutusega. Üüri tõusu tagajärjel, mis on tingitud „Üüri-seaduse muutmise ja osalise kaotamise seaduse“ („R. T.“ nr. 49 — 1927. a.) maksmapanemisest, on tõusnud § 9 kulud (majapidamine) 3109 krooni võrra. Vähemat tõusu näitab sõidukulude paragrahv (1620 krooni, peaaegselt kavandatava kahe uue mootorratta ostu tõttu) ja veokulude paragrahv (1072 krooni ühe kõlbmatu hobuse asemele uue ostmise ja veoabinõude osalise uuenduse tõttu, viimaseks otstarbeks on arvatud 15% olemasolevate veoabinõude hinnast). Piirivalve tarvitada on hulk riigimaju ja et neid pole remonteeritud mitmel aastal põhjalikult, nõuab jooksev remont suurema summa (10.000 krooni), mille tagajärjel ka suureneb hoonete remondi paragrahv (§ 14) 5.500 krooni võrra. Kraamivarustuse kulud (§ 55 lit. a. ihukate) suurenevad 6984 krooni võrra, vaatamata koosseisude osalisele vähendamisele seetõttu, et tuleval aastal tuleb ohvitseri ja üleajateenijaid varustada sinelitega, mille tähtajad lõpevad, muretseda postiriideid jne., kõik see nõuab tunduvalt suuremat krediiti. Sõja-

laevade varustuse ja korrashoiu kulud (§ 60) näitavad samuti tõusu. Viimane (8980 krooni) on kõigepealt seletatav piirivalve kavatsusega muretseda endale väikesi kalurite mootorpaatide tüüpi viiehobusejõulisi mootorpaate, mille hind on 1500 kr. tükk, praegu tegutsevate suurte mootorvahilaevade asemele, mis väga kulukad tarvitamisel (ühe tunni sõit maksab umbes 30 kr.), nõuavad palju kulukat remonti ja ei kannata suuri laineid; nad on maailmasõja ajal ehitatud sõjalaevade abilaevadeks ja ei suuda täita, nagu on näidanud mitmeaastane praktika, eelpoolloetletud põhjustel piirivalve ülesandeid. Suurt tõusu näitab lõpuks veel § 61 lit. a (piirikindlustustööd), kulu, mis määratud traataedade ja piirimärkide parandamiseks. Suuremat vähenemist näitab toitlusvarustuse paragrahv (5025 krooni), mis seletatav ühelt poolt inimeste (lit. a) ja teiselt poolt hobuste (lit. b) koosseisude vähendamisega.

Politsei peavalitsuse eelarves näitab suurimat tõusu ametnikkude ja teenijate toetuse paragrahv (§ 3) arstiabi kulude tunduvalt suurenemise tõttu; käesoleva aasta põhieelarvesse võeti suurem summa kui lõpuks lubati: kärpimisi tehti eeldusega, et hakkab maksma uus arstiabiandmise kord, mis tublisti vähendab riigi väljaminekuid. Kuna aga praegu veel uuele korrale üle pole mindud ja kulude vähendamist ei saa ette näha, on summa suurenenud. Peab lisama juure; et käesoleva aasta pooleaastakulud (1. IV.—1. X) on ümarmarguselt 46.500 kr., seega tõuseks aasta kulud üle 90.000 krooni, puudujääk tuleb katta lisaelarvetega. Suurenenud on edasi politsei eelarve ametnikkude ja teenijate varustuse osas: varustuse peale määratakse iga aasta kindel summa vastavalt koosseisule (1150 mk. kuus igale mundrikandjale ametnikule, kelle arv on praegu 1470, ja teatav summa politseikooli õpilaste varustamiseks „R. T.“ nr. 61/62 — 1925 alusel). Politsei varustus on üldse odavamatest vabariigis ja kaugelt vähem kulusid nõudev kui näiteks kaitseväge oma. Tuleva aasta kulude tõus on seletatav sellega, et käesoleva aasta eelarve ettepanekust kustutati teatud summa vakantsete kohtade arvel; tuleva aasta eelarves seda teha ei saa, sest tuleb muretseda sineleid, mille kandetähtaeg lõpeb. Kantseleikulude suurenemine (§ 8) on tingitud posti-telegraafi-telefoni kulude (lit.

b) ja ajakirjanduse kulude (lit. c) tõusust; viimane on seletatav „Riigi Teataja“ hinna tõstmisega 10 kr. pealt aastas 12 kr. peale. Mis puutub posti-telegraafi-telefoni kuludesse, siis ei lahenda ettepanekusse võetud summa veel kaugeltki politsei nõudeid; nimelt on halb külg selles, et määrājoni konstaablid on suuremalt osalt telefonita, ja kui neil ka on telefon, siis on see soetatud konstaablite isiklikul kulul, mida ei saa pidada loomulikuks. Konstaablite arv maal on nii-kui-nii kaunis väike ja kiire ühenduse puudumine teiste asutustega annab ennast politsei tegevuses maal tihti kibedasti tunda ja mõjub halvavalt politsei tegevusele. Majapidamiskulud (§ 9) suurenevad samuti nagu piirivalveski üüride tõusu tõttu. Sõidukulude paragrahv näitab suurenemist 17.811 kr. võrra, peamiselt sõidurahade arvel (lit. d); sõidurahad võetakse eelarvesse kindla normi ja koosseisude alusel, käesoleva aasta eelarves kärbiti viimasel silmapilgul tunduv summa lootuses, et vakantsete kohtade arvel saab saavutada suuremat kokkuhoidu; see eeldus osutus ekslikuks ja tulevase aasta eelarvesse on juba võetud täpne tarvisminev summa. Peale selle on nähtud ette mõne mootorratta ostmine kriminaalpolitseile, kelle tegevus eriti provintsilinnades ja maal kannatab korralikkude kiirete liikumisvahendite puudusel. Ei saa pidada loomulikuks, et see politseiharu, mille ülesanne seisab kuritegude selgitamises ja kuritegijate paljastamises, ei saa rutuliselt asuda asja selgitamisele sõidukite puudusel, sest vähemates linnades ei saa tihti ka autosid üürida, nii et kriminaalametnikud peavad raiskama palju kallist aega enne kuriteopaigale jõudmist: iga tund aga on tähtis ja ajaviitmine tähendab osalist tegevuse paraliseerimist. Väikest tõusu näitavad veokulud (kolme uue hobuse ostmine politsei reservile Tallinnas ja Petseris kahe asemele, nagu käesoleval aastal) ja vallasvara muretsemine (§ 12 lit. a), viimase tõus on tingitud käeraudade soetamisest, mida kavatakse mõne aasta jooksul täieliselt läbi viia, nii et tulevase aasta eelarve näeb ainult osa muretsemist tarvisminevast üldarvust ette. Kodifikatsiooni ja kirjastamise kulud tõusevad kavatsetava „Politseiliste seaduste ja määruste kogu“ väljaandmise tõttu. Politseinikkudel, eriti maal, puuduvad seni veel seadusraamatud, neid muret-

seada aga on liig kulukas, kuna pealegi pole tarvidust terve seaduste kogu järgi. Seetõttu on kavatsusel anda välja väljavõtted tõlkes neist maksvatatest vene seadustest ühes senati ja riigikohtu seletustega, mis tähtsad politseile tema igapäevases tegevuses, ühes eestiaegsete seaduste ja määruste väljavõtetega. Vähenenud on politsei kulud palkade osas (13.385 kr.), remontide (5013 kr.), relvade (5600 kr.) ja segakulude (3000 kr.) osas.

Administratiiv-osakonna eelarve tõus 16.826 kr. võrra on seletatav hoonete remondi kulude (§ 14) tõusuga (16.870 kr.), mis tingitud soojavee keskkütte sisseseadmistest vabariigi valitsuse ja riigikantselei ruumides, vastavalt vabariigi valitsuse otsusele 15. juulist s. a. (lit. a kapitaalremont), ja väikesel määral uute majade siseministeeriumi valitsemisele tulemisega (Toomkiriku majad Toompeal). Teised suurenemised on tühiised: teenistustasu 1572 krooni võrra kahe ametniku võtmise tõttu administratiiv-osakonna ülemääraliste riigiteenijate koosseisu (asjaajaja seltside registreerimise alal ja asjaajaja perekonnaseisu aktide arhiivi alal), kes varemalt seisid politsei peavalitsuse ajutiste töäjõudude nimekirjas, ja vallasvara (§ 12) 7065 kr. võrra riulite ja kappide ostmiseks arhiividele (seltside registreerimise, kodakondsuse asjade ja perekonnaseisu aktide jaoks). Väikesel arvul on vähenenud mitme paragrahvi kulud, kõige enam veokulud (1076 kr.) hobuse koosseisust ära kaotamise tõttu. Ka administratiiv-osakonna koosseisudes on väikesed muudatused peale eelpooltähendatute; viimaseid ei saa õieti lugeda muudatusteks, vaid olemasoleva seisukorra legaliseerimiseks. Vähendatud on koosseis kutsari, Kadrioru pargi valitseja ja aedniku kohtade võrra, suurendatud ühe pargivalitseja-aedniku koha võrra.

Erakorralised kulud figureeruvad ainult piirivalve valitsuse osas. Palutud 97.447 krooni on nähtud ette uute kordonite ehitamiseks (Irboska jaama juures, Ledishtshes, Grädishtshes), kahe hobusetalli (Petseri jaoskonna ja Ledishtshe rajooni juures) ja seitsme sauna (vene piiriäärsete kordonite juure) ehitamiseks ja mõnede olemasolevate kordonite vooderdamiseks.

Tulude suurenemist ei ole ette näha, vastuoksaks on tulusid mõnes osas vähen-

datud (peaasjaliselt peatuslubade maks, trahvid ja viivitusrahad), arvesse võttes tegelikult sissetulevaid summe. Suurenenud on tulud ainult Kadrioru osas rendide ja üüride tõstmise tagajärjel, nii et

praegu Kadrioru üldine eelarve enam-vähem on tasakaalus ja tulevikus, arvatavasti juba eeloleval aastal, annab mõningaid ülejääke.

Mõnd eelolevatest ametoskuste katsumistest.

Ei saa vaikides mööda minna kibedusest, mis tekitas siseministri käsukiri nr. 72 vanemate politseiametnikkude seas. Mitte selles mõttes, et ametnikud ei saa hakkama nende peale pandud ülesannetega, vaid selles, et nende ametnikkude peale vaadatakse, nagu üleliigsele elemendile, keda ainult niikaua võib kasutada, kui ta asemele on leitud uus. Seepärast, kel vähegi enesetunnet on, leiab end haavatud olevat, kui 7—8-aastase praktilise töö järele teda teoorias hakatakse eksamineerima. See on umbusalduse avaldamine ametnikkudele, kes vabariigi algusest peale on teeninud raskeis oludes riiki ja on ohverdanud selleks kõik oma tahtejõu. Ma ei kahtle, et paljud, isegi võib olla kõige energilisemad ametnikud lahkuvad teenistusest, sest inimene lõpuks näeb ära, et varem või hiljem on ta ikkagi sunnitud loobuma sellest ametalast, ja nimelt just sellepärast, et niisuguse korra juures ta kunagi ei saa julgelt tulevikku vaadata. Kui ta nüüd ehk katsumised kuidagi üle elab, siis 5 aasta pärast on see küsitav.

Ja mis on selle järeldus? Üldine meelekibedus, sest inimene on kõige parema aja oma elust pühendanud riigiteenistusele. Ta ei ole selle aja kestes enesele midagi kogunud, vaid on vaevalt suutnud toita vähesest palgast ennast ja oma perekonda. Ja kui ta nüüd kauaaegse teenistuse järele on lõpuks ikkagi sunnitud lahkuma, siis leiab ta, et riigiteenistuses möödasaadetud aeg tema elus asjata on raisatud. Teised kodanikud selle aja sees rajasid endale kodu, ehitasid, harisid põldu, tegid äri ja võtsid kõik, mis võtta oli, kuid ametnik (kõne on nendest politseiametnikkudest, kes teeninud kauemat aega) on jäänud piisima oma kohale ja selle teenistuse valinud endale elukutseks.

Siin peab tahtmatult jääma mõtlema ja küsima: missuguste tunnetega astutakse need sammud? Ja milles siis seisab õieti asi, ja keda siis on tabanud see valju katsumine? Kõiki neid, kes politseikooli

pole lõpetanud, kuid siiski ikka sama ametnikke, kes politsei kursused teinud läbi ja keda tunnustatud politseiteenistusse vastavat. kohtadele kõlblikkudeks. Ja nüüd ühekorraga tullaakse ja öeldakse, et 10-aastane praktika pole midagi, tarvis katsuda, kas kõlbab veel sel kohal edasi teenima, või tuleb teda asetada mõne „värske jõuga“.

Milleks on see närveerimine siis õieti tarviline ja kas teistes riiklikkudes asutustes ka nii tihti ametnikke eksamineeritakse kui politseis? Olen veendunud, et neile kahele küsimusele, mis nii lähedal seisavad, leiab vist iga lugeja ise õige vastuse.

Kui aga meie riiklik elu on siiski nii pikki edusamme teinud, et Eesti vabariigi kestvuse ajal ametisse võetud politseiametnikud on ajast jäänud maha ja kui nad ei suuda oma ametikohuste täitmisel uusi ettetulevaid keerulisi ülesandeid täita, siis oleks õiglane ja otsekohe soovitatav nendele ametnikkudele, kes pole politseikooli lõpetanud ja kes kuuluvad eksamineerimisele, kas korraldada lühiajalisi kursusi või loenguid, mõnede arusaamatute probleemide lahendamiseks, nagu seda, näiteks, korraldatakse õpetajatele. Kursustel, kui see kas või mõni nädal kestaks, oleks palju paremaid tagajärgi olnud, kui kodus iseõppimisel, sest siis oleks võimalus seaduste raamatutega, „Riigi Teat.“ jne. tutvuneda, kuna neid pole kohal paljudel saadaval.

Ka on eksamineerimisele ettevalmistamine ebaõnnestunud ajal — sügisel: on ju teada, et nüüd sügisel on politseiametnikud, eriti konstaablid, üle koormatud igasuguste erakorraliste töödega. Sügisel hakkavad suvel jõudu kogunud eraseltsid, teatrid, kinod jne. uue hooga tegutsema, kus siis jällegi konstaablid peale hariliku kantselei töötundide ja peale kantselei korrapidamise (kus 24 tundi järgimööda teenistus kestab) õhtu kella 8—9 kuni teise päeva hommikuni kella 4—5 tuleb olla. Eriti annavad tööd

igasugused peod, pallid, näitemüügid, loterii-allegriid jne. Kuid seda veel vähe, sest sügisel voolavad töölisel linnadesse ja alevitesse talveks kokku, kus siis neile kõiksugused patud tulevad järele, nagu maksud, protokollid, kutsed, kohtuotsused jne. Samuti annab ka sügisel tööd igasugune maksude sissenõudmine, maksu teadaannete, komisjoniotsuste ja maksuinspektori kutsete kätteandmine; ka tuleks arvestada seega, et sügisel tõuseb igasuguste kuritegevuste arv, mis jällegi lisab politseiametnikkudele tööd.

Kui see katsumine niisugusel kujul on ikkagi möödapääsematu ja kui tahetakse tõsta ametnikkude teadmisi ja sellel alal saavutada tagajärgi, siis võiks neid toime panna juuni-, juuli-, augusti- või septembrikuus, see on ajal, mil igasugune

seltside tegevus peaaegu seismas ja mil konstaablitel rohkem aega oleks ette valmistada. Sest ma arvan, et nõrgana ei soovi esineda keegi katsumistel. Ja kui inimene ikkagi on selleks sunnitud, siis juba tema enesetunne ei luba seda, ja ta peab tahtes ehk tahtmata enne katsumist järelduse tegema — teenistusest lahkuma. Kas seda tõesti soovitakse?

P. T.

Toimetuse märkus: Katseid peaks läbi viidama kõikides ametkohtades ja kui see senini pole sündinud, siis tuleb see tulevikus kindlasti. Välismaal on katsed harilikuks nähtuseks ja kõik administratiiv-teaduste kongressid rõhutavad oma resolutsioonides eksamite korraldamise vajadust ametnikkudele.

Artiklist „Käsi- ja püssigranaadid tänavvõitluses“.

Konstaabel V. Nemmert.

Autori poolt ettetoodud abinõud, nagu käsi- ja püssigranaadid, on küll tõsisemaid relvu politseis, millega varustamine peaks viidama võimalikult kiirelt läbi. Kuid kirjelduses, kuidas viia tänavvõitlust edukalt läbi, puudub mõnes kohas loogika: liikumisel, mis sünnib kolonnides, soovitakse kasutada igasuguseid tänavatel leiduvaid varju (majaseinu aedu, väravaaluseid). Tekib küsimus, kuidas kasutada kolonnides väravaaluseid või majaseinu? Õigus, kolonnid on mitmesugused ja ehk leidub niisuguseid väravaaluseid, millede all võiks liikuda või kuhu võiks paigutada kolonni, kuid mis otstarve on üldse tänavlahingu ajal liikuda kolonnides?

Minu arvates on mõeldav liikumine kolonnides vaenlasest kaugematel kohtadel, kuna moodne taktika ei tunne üldse lahingpiirkonnas kolonnides liikumist. Sellest võib ainult rääkida kui ühest Jaapani sõja aegsest suurest rumalusest. Autor, kirjeldades majade ründamist, kujutab vaenlase liig naiivselt, vist arvates, et vaenlane astub majja olles varustatud ainult püssidega või kergemate käsirelvadega (revolvriga) ja võib ennast unustada kaitsmast; barrikadeerides, valides õiged laskekohad, kust pealetungiva võiks võtta risttule alla. Meie ei tohi, rääkides enesekaitsest, unustada vaenlase enesekaitset ja peame ikka

valmistuma tõsiseks võitluseks, aga mitte ilusateks kolonnides rünnakuteks vaenlase peale, võivad isegi tekkida olukorrad, kus liikumine mitte üksi kolonnides, vaid ka üksikult on raskendatud. Majade rünnakust kõneledes võiks tähendada, et need rünnakud nõuavad kõige rohkem tähelepanu. Miks autor unustab selle kõige tähtsama küsimuse, kuidas vähema kaotusega saavutada suuremat tagajärge? Kui maja on alt tublisti kindlustatud, omab head laskekohad, milles laskurit on raske tabada, ei saa kolonnis ega tihtilugu ka üksikult majale niivõrd ligineda, et akendesse käsi- või püssigranaate pilduda, seda võiks teha ainult vastasoleva maja akendest, kuid et aknast midagi visata või pilduda, tuleb vähemalt aknast välja ulatuda, kus kindlasti võib öelda, tabab viskajat kuul. Pöördes tähelepanu revolutsioonilistele võitlustele näeme, et harva tänavvõitluses on tulnud ette rünnakuid kindlustatud majadele; on tavaliselt talitatud teisiti. Kui kõrvalmaja katus lubab seda, siis kasutatakse kõrvalmaja mässulistest vallutatud maja puhastamiseks, selleks katusele minnes ning tungides maja sisse- sisse ülevalt alla, sest majas olevatel on endid raskem kaitsta ülevalt pealetungivate vastu, kuna pealetungijatel on kergem reast välja lüüa maja alumisi kordi kaitsvaid isikuid, tarvitades sel-

leks käsigranaate; püssigranaate võib heade tagajärgedega kasutada ainult kahe- kuni viiesaja sammu kaugusel, mida tihti ei luba ruumid ega kitsad tänavad.

Lõpetades kirjelduse tähendan, et meie peame neid küsimusi harutama suurema tõsidusega kui senini on seda tehtud, sest detsembri mäss on tõendanud, et vaenlasel olid suuremad kaitseabinõud kui arvasime, ja rünnakuid võis alustada põllul seisvatele üksikutele majadele, mis ka tagajärgi andis. Kuid linnas tänavlahingutel, kus vaenlane on kindlus-

tanud ennast majas, ei tohi juttu olla kolonnides rünnakutest, kui vaenlasel on olemas vähegi mõistlikud juhid. Politseiametnikud peavad valmistuma ette üksikult tegutsemiseks, nendes peab arendama isiklikku initsiatiivi ja kiiret otsustamist tõsistel silmapilkudel ja mitte ainult oskust granaadi, kirve ja kangiga tungida vaenlase kallale. On tarvis valmistada ka ametkonda teadmiseks, missugused relvad võivad vaenlasel olla, ja selgeks teha igasuguseid võimalikke olukordi, missugustesse võime sattuda.

Politseinik ja seltskondlik tegevus.

Meie ajal on edenenud seltskondlik tegevus nii hoogsalt, et tõmbab kaasa pea iga kodaniku, ja vaatamata sellele, et osavõtjaid palju, on häid jõude ja juhtivaid tegelasi ikkagi vähe, nendest on olnud alati puudus. Kui silmitseda ühingu- ja seltside registrit, siis näeme, et on asutatud suur arv kõiksuguseid tarvitajateühisusi, ühispanku, muusika-, laulu-, spordi- jne. seltsi. Suuremates linnades ei ole vast tegelastest nii suur puudus, aga maakohtades ja väikesemates linnades on tugevad ja tegevad jõud alati otsitavad ja mõne tegelase lahkumise korral on vahest seisukord täbar, pole lahkunut kellegagi asetada.

Väga häid jõude leidub ka politseinikude peres, sest üksi juba sportlised saavutused nende poolt on kinnitanud seda. Vaadates rohkem ümber, leiame nende seas ka häid näitlejaid, lauljaid, ühistegelasi jne. Senini on politseinikud tegeusenud, nõnda öelda, oma riisikol mitmesugustes seltsides, kuid otsekohest keeldu ega luba selleks pole antud. Kohadel saadakse sellest mitmet viisi aru: ühes kohas on otsekohtene ülemus selle poolt, et politseinikud kõigest jõust võtaks osa, teises kohas kui vast ei keelata seda, siiski ei pooldata aga kolmandas kohas on keelatud kõvasti igasugune sarnane seltskondlik tegevus. Kõige rumalam on seisukord siis, kui eelmine ülemus toetas seltskondlikku tegevust ja järgmine keelab kategooriliselt. Niisugune seisukord ei ole loomulik, tuleks maksmata panna vastav kord, millele oleks reguleeritud see asi.

Kusagil väikeses provintsilinnakeses oli ülemuste vahetamine, eelmine ei ta- kistanud politseinikkude seltskondlikku

tegevust, kuna järgmine selle täiesti keelas. Seal teenis konstaabel, kes enne politseiteenistusse astumist, oli lugupeetud ja seltskonna poolt tunnustatud ja armastatud näitetegelane ja esinenud üle 20 aasta näitelaval tagajärjerrikkalt. Keelu korral tulid tublil mehel pisarad silmi, sest temale oli tehtud ülekohut. Kohalik seltskond hindas seda oma moodi ja uus ülemus oli kaotanud osa oma veetlevusest.

Muidugi tuleb igal juhul saavutada ülemuse nõusolek teatud tegevuseks, sest ametnik ei tohi ikkagi naeruvääristada ennast teatud tegevuses, ja teiseks peab see olema lubatud tingimuseid, et selle all ei kannataks otsekohtesed ametikohused.

Käesoleval aastal oli juhus, kus keegi postkontoriülematest oli pöördunud oma ülemuse poole küsimusega, kas postiametnikkudel on lubatud vabal ajal seltskondlik tegevus. Selle peale järgnes vastus, et see ei ole ainult lubatav, vaid sellest peab iga ametnik oma jõukohaselt võtma osa. Eksiarvamiste ärahoidmiseks järgnes ringkiri, et asi oleks kõigile selge ja arusaadav.

Minu arvamise järele ei võiks takistusi olla politseinikkude seltskondlikuks tegevuseks, sest on ju politseinik alati seltskonna eest väljas, hoiab ja kaitseb teda. Kodanikkudel ei oleks tarvis uskuda, et politseinik on ainult maksude ja trahvide sissesundijaks ja protokollide kokkuseadjaks, vaid on samasugune seltskonna liige.

Et selles küsimuses hakkaksid maksmata enam-rohkem kindlad sihtjooned, on väga tarviline vastav korraldus maksmata panna, et iga ametnik teaks, mida võib teha ja mida mitte.

Tg.

Konstaablite lauajuhendid ei ole otstarbekohased.

Mõni aeg tagasi pandi maksma n. n. lihtlauajuhendid. Need on tarvitusel politseijaoskondades ja maarajooni konstaablitel.

Mis puutub politseijaoskondades peetavatesse lihtlauajuhenditesse, siis on selle tarvituselevõtmine teatavas määras põhjendatud ja otstarbekohane. Jaoskonnas tuleb sisse ja läheb välja hulk pabereid, millel on ainult ühekordne käik, s. o. paber tuleb sisse ja läheb mõnele teisele asutusele edasi, või läheb kausta.

Konstaablitele ei ole seesugune lauajuhend otstarbekohane. Tema on tarvitusele võetud arvatavasti selle eeldusega, et hoida paberit kokku. Kuid kahjuks peab tähendama, et see raamat ei täida oma otstarvet hästi. Mis puutub selle raamatu teistesse lahtritesse, siis need vastavad enam-vähem oma otstarbele, kuid viimane lahter pealkirjaga „märkusi täitmisest“ on niivõrd kitsaks jäetud, et sinna õieti ei saa midagi märkida. Hädapärast saab veel toime siis, kui kirjal on ühekordne käik, kuid nende

paberite märkimisega, mis konstaabli käest mitu korda käivad läbi, on päris häda — ruum jääb kitsaks. Mõned konstaablid saavad asjast üle sel teel, et kannavad seesuguse paberi sisse uue numbri all, mis aga ei vasta „riigiasutuste asjaajamise juhtnõotide“ nõuetele ega võimalda aasta lõpul õige tegevusaruande kokkuseadmist toimetuses olnud asjade suhtes. Teised jälle toimetavad niisuguseil juhuseil seeviisi, et kannavad asja teise kohta vabale lehele üle, vastavat märkust tehes. Kolmandad lahendavad küsimuse sel teel, et kannavad ühele lehele niivõrd vähe asju, et asjakäigu märkimiseks jääks rohkem ruumi, nii et paberi kokkuhoid lõpuks ei ole kuigi suur, kuna lauajuhend seesugusel kujul raskendab tööd ja tarviliste õienduste tegemist.

Seepärast, minu arvates, oleks soovitatav anda konstaablitele harilikud, ennem tarvitusel olnud vormikohased lauajuhendid, mis paremini täidaksid oma otstarvet.

y.

Spordi alalt.

Tallinna politsei spordiringi omavahelised laskevõistlused.

Konstaabel Tiisfeldt.

Laskeasjanduse arendamiseks ja huvi tõstmiseks oma liikmete keskel korraldas 2. okt. s. a. Tallinna politsei spordiring suuremad omavahelised laskevõistlused. Vihmane maruilm vähendas kahjuks niihästi osavõtjate arvu kui ka saavutusi. Esitatud olid: Tallinna-Harju prefektuur, Tallinna-Harju kriminaalkomisariaat, Tallinna poliitilise politsei ametnikud, politseikool, raudteepolitsei. Osavõtjate rohkuse tõttu võib möödunud võistlusi lugeda kordaläinuiks, oleme jõudnud ligemale sihile — sporti massiliselt levitada.

Vaadeldes võistluse tulemusi, tuleb eestkätt teha kompliment kriminalistidele, neis on märgata teatavat suurvormi, innukat võistlustahet ja püsivust saavutamis. Assistent Schütz kaitses oma meistertiitlit südilt ja võrdlemisi nõrkadest montekristo tagajärgedest saavutas ainukese keskpärase tagajärje. Esivõistluste parim montekristo laskja konstaabel Lehova suruti kolmandaks, ta trium-

feeris selle asemel revolvrüst laskmises. Meeldiva üllatuse valmistas ratsareservi komissar Freudenstein, saavutades talle endale põrutava tagajärje püsti vabalt käelt laskmises jaapani karabiinist 54 silma ja lõpptulemusena 149 silma. Hea oli revolvrüst laskmises van. kordnik Pall; väljalastud 94 silma annavad tulevikulootusi. Vintpüssi esilaskuril Jaamal ei vedanud seekord ja jäi vaid ühekсандale kohale.

Võistluste tehnilised tagajärjed:

Laskmine montekristost (rahvusvaheline ringmärk, 15 lasku): 1. assist. Schütz 63 silma, 2. asjaajaja Saks 53 silma, 3. konstaabel Lehova 44 silma, 4. konstaabel Aasa 38 silma, 5. v. assist. Hansar 36 silma, 6. komissar Freudenstein 33 silma.

Laskmine revolvrüst (Browning F. N., kal. 7,65, 15 lasku, 10-ringiline märk): 1. konstaabel Lehova 96 silma, 2. v. kordnik Pall 94 silma, 3. v. assist. Hansar 85 silma, 4. v. assist. Er-

nits 78 silma, 5. assist. Schütz 75 silma, 6. v. assist. Tats 73 silma.

Laskmine saksa vintpüssist (12-ringilisse märki 5 lasku püsti käelt, 5 põlvilt, 5 lamades): 1. komissar Freudenstein 149 silma, 2. assistent Ömblus 140 silma, 3. assistent Schütz 140 silma,

4. allkonstaabel Ausmann 133 silma, 5. autojuht Pöld 131 silma, 6. kordnik Usai 131 silma.

Punkte omasid: Tallinna-Harju prefektuur 91, Tallinna-Harju kriminaalametnikud 64, raudteepolitsei 22.

Politseikooli ja Tallinna-Harju prefektuuri vaheline teatejooks ümber linna.

Konstaabel **Tiisfeldt**.

8. okt. peetud teatejooks ümber linna 10×500 äpardus täieliselt ühtlasest märksikavast kõrvalekaldumise tõttu. Nimelt jooksid Suurtüki tänava vahetuse kohalt prefektuuri meeskonnad Suurtüki tänavalt sisse ja läbi näituse tänava Nunne tänavale, kuna kooli meeskonnad Rannavärava puisteed mööda Kopli tänava ülesõidukohalt Nunne tänavale siirdusid, võites seega 100-meetrilise vahemaa. Ajad olid: politseikooli esimesel meeskonnal 12:57,6, politseikooli II meeskond 13:22,6, prefektuuri I meeskond 13:30,5. Mitteühtlase võistlusmaa tõttu tühistasid kohtunikud jooksu ja määrati kindlaks võistlusmaa ja uus jooksutähtpäev 11. oktoober.

Kuna võitjale meeskonnale kahekordseks võitmiseks olid Tallinna Pika tän. ärimehed pannud välja väärtusliku hõbekarika ja võitjatel uuestijooksmine esialgu näis võõrastav, samuti kaotajad revanchi ihkased, möödus teiskordne jooks ägeda konkurentsi all ja kevadel püsti-

tatud politseirekordi purustasid mõlemad esimesed meeskonnad, kuna politseikool isegi eesti rekordi suutis vabisema panna. Võitis jällegi politseikooli esimene meeskond koosseisus: S ihv, Saarlas, Luik, Pehka, Rossmann, Kikas, Ilves, Endeberg, Frants, Tann, ajaga 12:16,0 (uus politseirekord); prefektuuri A meeskond: Vilo, Valberg, Säär, Pupart, Läll, Steinberg, Vask, Laupmann, Teearu, Tiisfeldt 12:24,5; kooli II meesk. 12:44,5, kooli III meesk. 12:51,9; prefektuuri III meesk. 13:40, prefektuuri II meeskond 14:08.

Võitja meeskonna plussiks oli sisemine ühtlus ja püsiv treening, millele prefektuur seadis vastu paar tegevsporlast ja postilt võetud kordniku, kes pärast esivõistlusi pole üldse harjutanud. Prefektuuril tuleks sarnase iooksumaterjali juures alata aegsasti püsivat treeningut, kogemused näitavad, et juhuse peale väljaminek on riskantne.

Kehaline kasvatus Võru-Petseri prefektuuris.

Võru politsei spordiringi asutamise küsimus kerkis prefektuuri ametnikkude keskel juba möödunud aastal; selle asutamisega ei saadud hakkama, kuna ametkonnas puudusid vilunud sportlased ja spordi mõtte õhutamajad. Viimasel ajal on politseispordi tähtsusega ametkonda laialt tutvustatud ametlikul teel kui ka „E. Politseilehe“ kaudu, mille tulemuseks on üle riigi kerkinud politsei sportlised organisatsioonid ja Tallinnas asutatud kehakasvatusorganisatsioonide liit. Need asjaolud virgutavad ka Võru politsei-ametkonda spordiküsimust tõsiselt võtma ja kaasa sammuma aja edasijõudvas rütmis. Võru prefektuuris on spordiküsimust intensiivselt käsitletud ja ametnikkude keskel kehakasvatuse edendamiseks tõuke annud prefekt hra Rotenbork, kelle energilisel algatusel töötati välja

võrdlemisi laiaulatuslik spordiringi põhikiri ja peeti ringi asutamise koosolek 10. septembril s. a.

Asutamise koosolekul tunnustati politsei spordiringi asutamine Võrru tarviliseks ja koosolek, millest võtsid osa 30 ametnikku, otsustas asutada ühel häälel Võru politsei spordiringi, ettepannud põhikiri väheste muudatustega võtta vastu ja selle registreerimiseks ja asutamise töödeks kuni peakoosoleku kokkukutsumiseni valida ajutine juhatus. Ajutine juhatus moodustati 5-liikmeline, kuhu valiti abikomissar Tamm, konstaablid Rüütel ja Laretei, asjaajaja Aleksa ja kantseleiametnik Maarits.

Politsei spordiringi asutamist Võrru tuleb tervitada, sest sellega on jõutud suur samm edasi kohalise ametkonna keskel kehakasvatuse edendamiseks,

kuna ees seisab raskem töö praktiliste harjutuste läbi selle teostamine ja arendamine tegelikus elus.

Prefekti korraldusel peetakse enesekaitse ja kergejõustiku kursusi juba augustikuust s. a. alates; kursuste juhatajaks on konstaabel Rüütel. Kursusi korraldatakse Võru linnas asuvatele politseiametnikkudele 2 korda nädalas, kuna Võru jaoskonna maakonstaablitele iga kuu 20. päeval ja Antsla jaoskonna konstaablitele ja ametnikkudele iga kuu 22. päeval, kuhu konstaabel Rüütel sõidab prefekti korraldusel välja. Rápina abijaoskonnas on raskendatud kursuse korraldamine ametnikkude vähesuse ja kauguse tõttu, kuid kavatsus on võtta ka seal vähemalt enesekaitse võtteid läbi. Maakonstaablitele nende töörohuse ja maa kauguse tõttu ei ole võimalik ja otstarbekohane korraldada tihedamini kursusi.

Üldine järelevalve ja korraldus kehakasvatuse ja laskeasjanduse alal on pandud prefekti käsukirjaga abikomissari Tamme peale, kelle ettevalmistusel saadeti 4 ametnikku 26.—28. augustil s. a. Tallinnas ärapeetud üleriiklikkudele politseispordi esivõistlustele. Olgugi, et ettevalmistusaeg oli lühike ja ametnikud põlnud süvenenud küllalt spordisse, saa-

vutas esivõistlustel vanem kordnik E. Kommer siiski 2 võitu: II auhinna rakmetes käigu ja III auhinna montekristost laskmises.

Üldiselt võib tunnustada, et ametnikkude peres on ärganud viimasel ajal tõsine huvi spordi vastu ja on loota, et edaspidi, kui spordiring hakkab tegutsema, võib korraldada kohal omavahelisi spordivõistlusi ja vabaharjutuste, püramiidide kui ka enesekaitse võtete demonstreerimisega esineda, milleks praegu valmistatakse hoogsalt ette.

Spordivahendite puudusel ei ole võimalik võtta kõiki harjutusi läbi, vaid tuleb seni võimalust mööda tegutseda, kuni soetatakse tarvilised spordivahendid. Pidades silmas, et praegu riigil ei ole veel mingisuguseid summe selle teostamiseks, tuleb oodata kuni algkapitaale on kogutud, mida loodetakse saada liikmemaksudest ja korraldatavast peoõhtust, milleks praegu juba eeltööd käimas.

Kavatsusel on eeltuleval talvel ka talispordi harrastamine, iseäranis suusatamise alal, milleks kohapealne maastik väga soodus, seepärast tuleb muretseda eeskätt suuski, niipalju kui seda eeldab ringi materjaalne seisukord. H. R.

Ametlik osa.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri

4. oktoobrist s. a. nr. 134:

Sv. ühendatud õppeasutuste juures üleajateenijate täienduskursustel olnud Narva jaoskonna Narva-Jõesuu rajooni kordoni ülema k. t. veltveebel Jaanus Moisar'ile, Tallinna jaosk. Jägala-Jõesuu rajooni valvur kapral Peeter Ristain'ile ja Peipsi jaoskonna Alatskivi rajooni kordoni ülema k. t. vanem allohvitser Eduard Seren'ile, kui parimatele laskuritele on annetatud sv. ühendatud õppeasutuste ülema poolt „Laske eeskirja jälgvää relvadele“ I vihk 18 peatüki §§ 149—152 põhjal kolmanda liigi eraldusmärgid, esimesele kahele laskmises vintpüssist ja viimasele kergerst kuulipildujast.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri

7. oktoobrist s. a. nr. 136:

Piirivalve ohvitseride kogu erakorraline üldkoosolek pidada Tallinnas, ohvit-

seride keskkogu kasiinos 1. novembril s. a. kell 11.

Päevakord:

- 1) Koosoleku juhatuse valimine;
- 2) 5. aastapäeva kulude eelarve kinnitamine;
- 3) kogu laenukassa kodukorra muutmine ja täiendamine;
- 4) piirivalve ohvitseride kogu liikmete matusekassa kodukord;
- 5) piirivalve ohvitseride kogu liikmetele teenistusest lahkumisel ühekordse toetuse andmise kodukord;
- 6) ohvitseride kogu kodukorra osalise muutmise kava;
- 7) läbirääkimised.

Politsei peavalitsuses on registreeritud:

1) Kuulutusi sisaldav perioodiline trükitoode „N e u m a n n“.

Nimetatud trükitoode hakkab ilmuma Valgas kord nädalas, väljaandja ja vastutav toimetaja — Karl Neumann.

„Neumann“ trükitakse Valgas, Lepiku trükikojas.

2) Ajaleht „Uudis“ hakkab ilmuma Tapal kaks korda kuus, väljaandja — Helmuth Jõbeda, vastutav toimetaja — Paul Tomberg. Ajaleht „Uudis“ trükitakse Rakveres, u.-ü. Ühistrükikojas.

3) Ajakiri „Piimandus“, hakkab ilmuma Tallinnas kord kuus, väljaandja ja vastutav toimetaja — Julius Grunberg. Ajakiri „Piimandus“ trükitakse Tallinnas, a.-s. „Ühiselu“ trükikojas.

Politsei peavalitsuse poolt on load antud:

laskeriistadega ja laskemoonaga kauplemiseks — 1) Andres Peedu p. Karolin'ile Valgas, Vabaduse tän. nr. 36, maksvusega 12. oktoobrini 1928. a.; 2) Vidrik Jaagu p. Särg'ile Tartus, Promenaadi tän. nr. 2, maksvusega 14. okt. 1928. a.; 3) Johan Jüri p. Jaas'ile Rapla alevikus, maksvusega 9. septembrini 1928. a.; 4) Karl Karli p. Jakobson'ile Haapsalus, Saue tän. nr. 4, maksvusega 14. oktoobrini 1928. a.; 5) Aleksander Johani p. Leppik'ule Kuressaares, Kubermangu t.

nr. 6, maksvusega 15. okt. 1928. a.; 6) Nikolai Juhani p. Lindemann'ile Jõgeva alevis, Suurel tän. nr. 6, maksvusega 25. sept. 1928. a., ja laskeriistade parandamiseks Ruuben Marie p. Klementsov'ile Jõhvi alevis, Narva tän. nr. 37, maksvusega 14. okt. 1928. a.

Politseidirektori määrusega 14. okt. on tühistatud

Tallinnas, Maakri tän. nr. 2, krt. 3 elutseva Samul Israeli p. Ziegelmann'i laskeriista hoidmise ja kandmise luba.

Politsei peavalitsuse poolt on 13. okt. antud luba

Dr. med. Fr. Fählmann'i mälestusmärgi püstitamise komiteele mälestusmärgi püstitamise heaks üleriiklikku korjandust 300 korjanduslehega kuni 31. dets. 1929. a. toime panna.

Samuti on luba antud 19. oktoobril s. a. Eesti lauljate liidule helilooja Konstantin Türnpu mälestuse jäädvustamise heaks üleriiklikku korjandust 300 korjanduslehega kuni 1. novembrini 1928. a. toime panna.

Küsimusi ja kostmisi.

Nr. 395. Lugeja A. V. Küsimus. Politseiametniku käes on riigi vastuvaidlematu maksu leht. Võlglane on maksuvõimeline, kuid tal on tsiviil-võlgade kindlustuseks kohtupristavi poolt palk ja varandus võetud aresti alla, enne kui politseiametnik esitas riigimaksuvõla nõude.

Kas riigi vastuvaidlematu maksu nõudmine on eesõigustatud, s. o. kas kohtupristavi poolt ennem pandud arest võib riigi huvide kindlustuseks kõrvaldatud saada?

Vastus. Varandus allub arestile; müügist saadud raha kuulub jagamisele.

Nr. 523. Konstaabel J. R. Küsimus. Kas on konstaablil (maaraajoonis) õigus saada eritasu riigiteenistuse seaduse § 34 põhjal, naaberrajooni konstaabli ühekuulise ajutise kohustetäitmise eest viimase puhkuse puhul, täites ühtlasi ka oma kohuseid.

Vastus. Ei ole.

Nr. 527. Lugeja L. Küsimus. Kriminaalpolitsei ametnik märkas, et varguses

kahtlustatav isik laskis lihtkirja postkontoris asuvasse postkasti. Postkontori-ülemale põhjusi seletades, palus kriminaalpolitsei ametnik postkasti avada, et ainult näha kahtlusaluse kirja aadressi, mitte sisu, mille peale postkontoriülem vastas eitavalt.

Kas on sarnasel juhtumusel postkontoriülema tegevus seaduspärane?

Vastus. Kui kriminaalametnik tegutses kohtu-uurijana, siis ei olnud postkontoriülema tegevus seaduspärane (kr. kp. s. § 368¹ p. 6).

Nr. 541. E. V. Küsimus. Kas on õigus üleriiklikkudest politsei spordivõistlustest osavõtjatel, kes jalgrattasõidust võtsid osa, jalgratta veo eest raudteel nõuda tasu riigi käest tagasi?

Vastus. On õigus.

K. K. Küsimused. Isa on 52 a. vana, elab oma poja juures, kel asundustalu, ja saab ka viimaselt ülespidamist. Tööd teeb pojale soovi järele, palgata. Vallavalitsus nõuab isalt isikumaksu, kuid viimane loobub maksmisest; ei ole

tal ka mingisugust varandust, mida võiks kirjutada üles. Vallavalitsus kirjutab ette, võlg pojalt nõuda sisse. Poeg ei ole nõus tasuma isa võlga, vaid seletab, et isa ei seisvat tema teenistuses, küll aga tema, kui poja ülespidamisel.

1. Kas poeg on kohustatud sel juhtumisel isa võlga tasuma, jaataval korral missuguse seaduse alusel.

2. Kas teeb maksu liik (tulumaks, isi-

kumaks jne.) mingisuguseid erandeid maksu sissenõudmiseks eeltähendatud asjaolude juures.

3. Missugusel juhtumisel on isa poja võlgade eest vastutav ja missuguse seaduse alusel.

Vastus. 1, 2 ja 3. Isa poja ja poeg isa eest on vastutav, kui üks on teise pärija.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i .

Tunnustatakse maksvusemaks järgmised tunnistused:

- Gutmann, August, blanko-veksel 5000 marga peale A. Gutmann'i allkirjaga. (10719)
- Loos, Eduard, laskeriista luba, v. a. Võru-Peçseri prefektilt 27. 6. 27 a. nr. 534. (10721)
- Solovei, Johan Nikifori p., laskeriista luba, v. a. Tartu-Valga prefektuurist 2. 11. 26 a. nr. 3153.
- Becker, Aleksander, pensionitunnistus ja -raamat, v. a. töö-hoolekandeministeeriumi hoolekande osak. 10. 12. 26 a. nr. 43718.
- Sein, Mooses Hertsi p., hobusepass, v. a. Valga jsk. politseikomissariilt 8. 7. 27 a. nr. 21.
- Suuder, Jaan Hendriku p., laskeriista luba, v. a. Viljandi prefektilt 1926 a. nr. 1136.
- Nõu, Ivan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Tallinna 1. sõjaväe haigemajast, nr. 854.
- Tiits, Jüri Jaani p., laskeriista luba, v. a. Lääne maak. politsei ülemalt 12. 8. 20 a. nr. 1033. (6618)
- Tiidemann, Karl Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Distsiplinaar kompanii ülemalt 1. 10. 23 a. nr. 312. (6620)
- Pihlakas, Erich Gustavi p., välispass, v. a. politsei peavalits. 21. 4. 26 a. nr. 1060, ja kaitseliidu tunnistus, v. a. Tallinna maleva eskadronilt nr. 11530. (39012)
- Rohi, Nikolai Kristjani p., hobusepass, v. a. Iisaku vallaval. 23. 12. 20 a. nr. 455. (42843)
- Hans Tooma p. Astoni veksel 15.000 marga peale. (42845)
- Miikmann, Johannes, politsei ametitunnistus. (42847)

- Remmak, Gustav Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonist augustikuus 1920 a. nr. 2277. (42848)
- Lillench, Arnold Aleksandri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 26 a. nr. 1911.
- Terger, Mihkel Peetri p., arstiabi tekkiraamat, v. a. Pada metskonna metsa-ülemalt 31. 3. 25 a. nr. 359.
- Jõesaar, Rudolf Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 1. 10. 23 a. nr. 7273.
- Sakermann, Albert Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. jalaväe rügemendi ülemalt 2. 9. 24 a. nr. 4363.
- Pikkalt, Jaan, laskeriista hoidmise ja kandmise luba, v. a. Viljandi-Pärnu abiprefektilt nr. 708.
- Tunnistus Mart Aleksei p. Pikkuri lahingus surmasaamise üle, v. a. sõjaväe staabi korraldusvalitsuse reaosakonna ülemalt 7. 3. 21 a. nr. 1249.
- Meinhard, Hans Jaani p., reservitunnistuse dublikaat, v. a. Viru maak. rahvaväe komisjonist 4. 8. 26 a. nr. 2468.
- Ellu, Jaan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe rügemendi ülemalt, nr. 974.
- Anton, Alfred, hobusepass, v. a. Voka vallaval. 23. 2. 27 a. nr. 317.
- Hobusepass, v. a. Põlgaste vallaval.
- Plink, Aleksander, hobusepass, v. a. Vaivara vallaval. 10. 1. 21 a. nr. 28.

Tunnustatakse maksvusemaks järgmised isikutunnistused:

- Meister, Oskar Otto p., v. a. Mäo vallaval. 31. 1. 27 a. nr. 10.
- Nõmberg, Luise Madise t., v. a. Palmse vallaval. 13. 11. 20 a. nr. 866.
- Rinbaum, Joosep Gustavi p., v. a. Aaspere vallaval. 2. 12. 21 a. nr. 1984.

- Mäe t a m, Meta Jakobi t., v. a. Aaspere vallaval. 5. 10. 23 a. nr. 66.
- Al b a n, Jüri Joosepi p., v. a. Aaspere vallaval. 1. 2. 24 a. nr. 132.
- M u l l e r, Mascha Danieli t., v. a. Voka vallaval. 21. 12. 19 a. nr. 679.
- A b i, Oskar-August Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 1922 a.
- K a r t a u, Andres Jaani p., v. a. Kilingi-Nõmme alevival. 20. 12. 20 a. nr. 671.
- P õ d r a, Anna Kaarli t., v. a. Kalvi vallaval. 19. 9. 20 a. nr. 534.
- P o h l a, Agathe, nr. 413.
- P a r v e s, Selma Eduardi t., v. a. Jõhvi vallaval. 1923 a.
- J s a k õ n n o, Johannes Jüri p., v. a. 4. jsk. politseikom. Tallinnas 26.1. 27 a. nr. 2940.
- K a l u g i n, Aleksei Aleksei p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 13. 1. 26 a. nr. 4578.
- J o h a n s o n, Hugo Eduardi p., v. a. 4. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 20. 8. 1926 a. nr. 1224.
- V o l m e r-V o l m a r, Adele Jaani t., v. a. 4. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 13. 1. 26 a. nr. 64.
- R a h u l, Leopold Abrami p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4628.
- P o o s m a n n, Johannes Toomase p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 17. 12. 1925 a. nr. 2487.
- T u i s k, Marie Jüri t., v. a. Tall. pol. 4. jsk. ülemalt 22. 5. 20 a. nr. 13133.
- K ä r a k a s, Edgar Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 8. 6. 21 a. nr. 16009.
- U u s t a l o, Sofie Varfolomei t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 2. 12. 19 a. nr. 1407.
- V ä k r a m, Katta Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 19. 1. 20 a. nr. 8641.
- A n t a m, Artur Mihkli p., v. a. Sindi alevival. 23. 5. 23 a. nr. 53.
- R e i n h o l d, Madli Hansu t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1. 12. 19 a. nr. 1289.
- N u r m l a n d, Eduard Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 9. 4. 26 a. nr. 519.
- S u m p m a n n, Jaan Mardi p., v. a. Keruu vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 670.
- T a p p, Rudolf Kristjani p., v. a. 3. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 1926 a.
- O r o s e, Jaan Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 22. 3. 20 a. nr. 11319.
- B r a n d e n, Mathias Madise p., v. a. Jõhvi alevival. 14. 3. 25 a. nr. 312.
- P o h l a, Karl Karli p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 24. 8. 21 a. nr. 16385.
- N õ m m i k, Kristjan Johani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 1. 12. 19 a. nr. 1635.
- V u u r m a n n, Linda Jüri t., v. a. Juuru vallavalitsusest.
- K a p p e l, Jaan Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt 3. 1. 20 a. nr. 12130.
- P ä s s, Adele Jaani t., v. a. Alavere vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 82.
- H u u k, Anna, v. a. Haljala vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 619.
- P e n n, Maarja Kaarli t., v. a. Sõmeru vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 1006.
- A k s e l, Karl Villemi p., v. a. Nehatu vallaval. 24. 3. 24 a. nr. 1427.
- R e i n m a n n, Helene Aleksandri t., v. a. Rägavere vallaval. 5. 3. 20 a. nr. 489.
- P a r a p i t s, Hendrik Siimu p., v. a. Küti vallaval. 14. 9. 23 a. nr. 231.
- T i i v a s, Jakob Mihkli p., v. a. Rakvere vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 919.
- V i i t a, Hans Juhani p., v. a. Rakvere vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 207.
- L a a s b e r g (Laksberg), Joosep Hansu p., v. a. Rakvere vallaval. 23. 3. 20 a. nr. 1158.
- A n i s s o n, Ain Mihkli p., v. a. Rääma vallaval. nr. 480.
- K õ i v, Juuli Jüri t., v. a. Vana-Vändra vallaval. 24. 4. 25 a. nr. 542/227548.
- S a h k, Klaara Karli t., v. a. Koigi vallaval. 21. 1. 21 a. nr. 25.
- M e t s, Harald Peetri p., v. a. Kõo vallaval. 16. 4. 21 a. nr. 1564.
- P u h k, Marie Mardi t., v. a. Kõo vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 997.
- N u r k, Johannes Mihkli p., v. a. Kõo vallaval. 16. 8. 22 a. nr. 1741.
- N u r k, Leena Mihkli t., v. a. Kõo vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 76.
- K a u b e r, Kristjan Jaani p., v. a. Kabala vallaval. 22. 3. 21 a. nr. 1029.
- R ä s n a, Ida Tõnu t., v. a. Kõo vallaval. 5. 1. 25 a. nr. 1.
- K a r u, Peeter Hansu p., v. a. Kõo vallaval. 17. 4. 25 a. nr. 110.
- R ä t s e p s o, Jaan Eva p., v. a. Viljandi maak. pol. ülemalt 7. 6. 23 a. nr. 1654.
- J ü r s s, Jüri Tõnise p., v. a. Vana-Vändra vallaval. 28. 1. 21 a. nr. 1327.
- P ä ä s u k e, Heinrich Aleksandri p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. ülema poolt 15. 3. 23 a. nr. 806/31336.
- O l d e, Kusta Anne p., v. a. Vana-Kariste vallaval. 30. 12. 24 a. nr. 167/150446.
- K r a a m, Voldemar Hansu p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülema poolt 4. 10. 23 a. nr. 2147.

- Toomikas, Mai Tooma t., v. a. Sõmeru vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 807.
- Meister, Karl Mihkli p., v. a. Pada vallaval. 21. 11. 24 a. nr. 355.
- Kuldner, Kaarel Otto p., v. a. Kalvi vallaval. 19. 12. 24 a. nr. 552.
- Täks, Peeter Jüri p., v. a. Vana-Kariste vallaval. 5. 1. 26 a. nr. 2.
- Rast, Mihkel Jaani p., v. a. Laiksaare vallaval. 13. 2. 25 a. nr. 385.
- Silk, Artur Jaani p., v. a. 11. 12. 19 a. nr. 573.
- Karp, Helmi Eduardi t., v. a. Iisaku vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 535.
- Karniltsev, Mihail Stepani p., v. a. Iisaku vallaval. 5. 4. 23 a. nr. 57.
- Mägi, Anna Hansu t., v. a. Küti vallaval. 11. 6. 24 a. nr. 421.
- Trufeldt, Jaan Andrese p., v. a. Jõgeveste vallaval. 9. 9. 24 a. nr. 112.
- Puidak, Voldemar Fritsu p., v. a. Taagepera vallaval. 5. 5. 25 a. nr. 94.
- Kopp, Minna Simmu p., v. a. Lõve vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 53.
- Järv, Alice Jaani t., v. a. Taagepera vallaval. 30. 12. 25 a. nr. nr. 204.
- Kurvits, Johan Andrese p., v. a. Koorküla vallaval. 28. 12. 20 a. nr. 502.
- Oselein, Helmi Märdi t., v. a. Taagepera vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 321.
- Püss, Aleksander Karli p., v. a. Viru maak. Järve vallaval. 1919 a.
- Subarjeva, Anna Kipriani t., v. a. Vohnja vallaval. 8. 8. 22 a. nr. 916.
- Peet, Heinrich Karli p., v. a. a. Kohtla vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 391.
- Hausen, Olga Pritsu t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülema poolt.
- Juusu, Johannes Pritsu p., v. a. Viru-Maidla vallaval. 1923 a.
- Kõeva, Anna Marguse t., v. a. Kärksi vallaval. 10. 9. 22 a. nr. 103.
- Pitkma, Erna Alviine t., v. a. Erra vallaval. 1. 9. 25 a. nr. 88.
- Saarepera, Alma Tõnise t., v. a. Sürgavere vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 42.
- Praks, Johannes, v. a. Kabala vallaval. 7. 4. 22 a. nr. 48.
- Tikka, Anna Mihkli t., v. a. Rutikvere vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 485.
- Erm, Tõnis Tõnu p., v. a. Kabala vallaval. 4. 2. 20 a. nr. 485.
- Stellingov, Mihail, v. a. Irboska vallaval. nr. 10212.
- Sinajev, Feodor, v. a. Senno vallaval. nr. 322.
- Krutin, Mihail, v. a. Irboska vallaval. nr. 7952.
- Malinski, Anna, v. a. Irboska vallaval. nr. 4146.
- Tsvetkov, Andrei, v. a. Irboska vallaval. nr. 2353.
- Bursov, Stepan, v. a. Senno vallaval. nr. 999.
- Papushin, Vassili, v. a. Senno vallaval. nr. 61.
- Belkovski, Nikander, v. a. Irboska vallaval. nr. 1725.
- Egorova, Akulina, v. a. Irboska vallaval. nr. 408.
- Vares, Robert Johani p., v. a. Tõlliste vallaval. 19. 8. 21 a. nr. 310.
- Behrsin, Dorothea Karli t., v. a. Kaagjärve vallaval. 27. 7. 26 a. nr. 325.
- Sullin, Aleksander Andrese p., v. a. Kaagjärve vallaval. 24. 11. 19 a. nr. 106.
- Tapfer, Jaan Juhani p., v. a. Kuigatsi vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 295.
- Zimbröt, Nikolai Juhani p., v. a. Kuigatsi vallaval. 12. 11. 21 a. nr. 1687.
- Kallus (Kullus), Otto Jaani p., v. a. Kaagjärve vallaval. 19. 12. 21 a. nr. 1194.
- Kook, Paul Georgi p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 6. 9. 22 a. nr. 174.
- Paul, Sergei Mironi p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 10. 1. 20 a. nr. 4008.
- Naha, Anna Villemi t., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 637.
- Jürgenson, Jaan Nikolai p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 4. 12. 24 a. nr. 680.
- Asov, Miina Jüri t., v. a. Viljandi vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 715.
- Teder, Hans Jaani p., v. a. Aidu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 161.
- Vohrmann, Gustav Johani p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 14. 8. 20 a. nr. 6918.
- Pant, August Juhani p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 9. 12. 19 a. nr. 2163.
- Evert, Ilmar Johani p., v. a. Uusna vallaval. 11. 9. 22 a. nr. 4.
- Ritso, Hans Hansu p., v. a. Kaarli vallaval. 1921 a. nr. 7.
- Kiis, Jaan Tõnise p., v. a. linna pol. komissariilt Viljandis 3. 2. 26 a. nr. 2526.
- Laurson, Aleksander Karli p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 5287.
- Griner, Nikolai Jaani p., v. a. Sangaste vallaval. 1. 8. 25 a. nr. 199.
- Kimmeel, Jaan Jaani p., v. a. Vana-Tänasilma vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 564.
- Rõigas, Ann Mardi t., v. a. Vana-Tänasilma vallaval. 30. 7. 19 a. nr. 445.

- R a b a, Arnold Tõnise p., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 12. 2. 23 a. nr. 275.
- L a a g u s, Miina Mihkli t., v. a. Vana-Tänasilma vallaval. nr. 300.
- P a j u, Jaan Jaani p., v. a. Orajõe vallaval. 22. 12. 25 a. nr. 6.
- K i i l a s, Marie Tõnise t., v. a. Vastemõisa vallaval. 17. 11. 20 a. nr. 676.
- P ä ä s u k e, Jaan Arnoldi p., v. a. Viljandi jsk. politseikomissariilt 4. 4. 27 a. nr. 3791.
- R ü h k a, Tõnis Tõnise p., v. a. Tarvastu vallaval. 22. 1. 20 a. nr. 1278.
- A u d o v a, Liisa Märdi t., v. a. Vana-Suislepa vallaval. 16. 8. 21 a. nr. 47.
- G u s t a v s o n, August Juliuse p., v. a. Viljandi maak. pol. 1. jsk. ülemalt 28. 8. 23 a. nr. 812.
- K a s k, Katariina Ennu t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 11. 8. 20 a. nr. 6875.
- N a a r, Tõnis Jaagu p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 2428.
- R o o s, Aliide Johani t., v. a. Riidaja vallaval. 28. 8. 24 a. nr. 34.
- T o o n i k u s, Juuli Jüri t., v. a. Taevere vallaval. 13. 12. 24 a. nr. 209.
- T o m p, Tõnis Jüri p., v. a. 4. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 13. 4. 26 a. nr. 543.
- T r u u, Ann Marguse t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 1615.
- N e k l j u d o v, Anna Vassili t., v. a. Peterimaa pol. 1. jsk. ülemalt 9. 9. 23 a. nr. 427.
- P a j u r, Mathilde Hansu t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 30. 7. 21 a. nr. 7877.
- L o h u, Veera Hansu t., v. a. Päre vallaval. 4. 11. 20 a. nr. 203.
- P e t e r s o n, Karl Jüri p., v. a. linna politseikomissariilt Pärnus 14. 1. 27 a. nr. 1916.
- N e m i r o v i t s h - D a n t s h e n k o, Valfriede Karli t., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 23. 3. 22 a. nr. 8311.
- M a l m, Jaan Jaani p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 3979.
- K a l a m, Johanna Ado t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 30. 3. 22 a. nr. 8334.
- P o o t s m a n n, Liisa Jaani t., v. a. Puistu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 79.
- R i i s, Villem Tõnise p., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 11. 11. 20 a. nr. 1044.
- P e t s e r, Peeter Fritsu p., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 4. 6. 24 a. nr. 2774.
- S o o l u, Jaan Tõnise p., v. a. Taevere vallaval. 1. 5. 20 a. nr. 851.
- K u l d a m a a, Ann Hansu t., v. a. Püssi vallaval. 14. 12. 21 a. nr. 1834. (2011)
- R e t t i, Johannes (Jaan) Aleksandri p., v. a. Naroova vallaval. 2. 8. 21 a. nr. 1592. (2206)
- U d a m, Tõnis Otto p., v. a. Naroova vallaval. nr. 1903. (2204)
- K a d a k a s, (Egorov), Semjon Feodori p., v. a. Naroova vallaval. 20. 11. 25 a. nr. 706/261503. (2207)
- P e k k o n e n, Marie Madise t., v. a. Naroova vallaval. 8. 9. 20 a. nr. 439. (2208)
- M e t s (Feodorov), Anna Juhani t., v. a. Naroova vallaval. 9. 8. 21 a. nr. 1639. (2209)
- S a a r, Lembit Mardi p., v. a. Auvere-Joala vallaval. 3. 8. 226 a. nr. 49. (907)
- O p p e n d i k, Eugen Juliuse p., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 20. 2. 20 a. nr. 9361. (1149)
- L a a r, Martin Gustavi p., v. a. Peetri vallaval. 31. 3. 25 a. nr. 476. (708)
- L e p i k s o n, Jaan Jaani p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 30. 6. 22 a. nr. 2022. (1151)
- P o g o d i n, (Erihonov), Anna Nikifori t., v. a. Skarjatina vallaval. 19. 2. 21 a. nr. 507. (2513)
- T e e t s o v, Jaak Jaani p., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt Narvas 20. 1. 27 a. nr. 976. (1153)
- M a t s o v, Frants Karli p., v. a. Nõmme jsk. politseiülemalt 20. 10. 23 a. nr. 546. (2895)
- V i r u v a, Feliks Joosepi p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 20. 1. 25 a. nr. 172. (2896)
- T s h e r e p a n o v, Ida Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 20. 7. 1920 a. nr. 11105. (2897)
- T o m b e r g, Hugo Jaani p., v. a. Ambla vallaval. 2. 9. 22 a. nr. 2132. (2898)
- P e r t, Helene Jaani t., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 2. 4. 27 a. nr. 3185. (2899)
- V a l g e p e a, Eduard Madise p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 23. 9. 1922 a. nr. 347. (2900)
- T o m i n g, Hans Mardi p., v. a. 1. jsk. politseikomissariilt Tallinnas 2. 7. 26 a. nr. 852. (10501)
- K l a a s e r, Aleksander, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 18. 3. 20 a. nr. 8759. (10502)
- M a t s, Aleksander Olga p., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 23. 2. 23 a. nr. 696. (10503)